

Achterhoek Raad

Informatieve Raadsbijeenkomst 'Regionale Energie Strategie (RES) Achterhoek, georganiseerd door de Thematafel Circulaire Economie en Energietransitie.

Datum, tijd, locatie	: 23 September 2019, 21.00 – 22.00 uur, DRU Cultuurfabriek
Onderwerp	: Proces en planning RES Achterhoek
Bijlagen	: RES Achterhoek (onderstaand), Overzichtskaarten VNG (separaat), Statenbrief 2 juli 2019 met bijlagen (separaat)

Doel

Bij het besluitvormingsproces betrokken raadsleden, provinciale statenleden en leden van het algemeen bestuur van het Waterschap Rijn en IJssel informeren over het proces van totstandkoming van de RES Achterhoek en welke partijen daarbij betrokken zijn.

Programma 23 september 2019

- Filmpje Gelders Energieakkoord (GEA)
- Inleiding door Paul Hofman, voorzitter Thematafel Circulaire Economie en Energietransitie
O.a.: klimaatonderhandelingen in VNG-verband; VNG-perspectief op klimaatakkoord en proces RES'sen
- Toelichting door Frans Langeveld, bestuurlijk trekker RES Achterhoek
O.a.: verdelingsvraagstuk in Achterhoek; van het gas af, warmte
- In gesprek met de aanwezigen over het proces en de route naar uitvoering.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Landelijk klimaatakkoord

Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en haar doelstellingen bepaald voor 2030 (49% CO₂-emissiereductie ten opzichte van 1990) en 2050 (minimaal 80-95% CO₂-emissiereductie ten opzichte van 1990). Voor de uitwerking van de afspraken is een Nationaal Klimaatakkoord opgesteld die dit vertaalt naar landelijke doelstellingen. Aan vijf klimaattafels zijn voorstellen ontwikkeld: industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik en elektriciteit.

Regionale Energie Strategieën

Op 28 juni 2019 publiceerde het kabinet het Klimaatakkoord. In dit akkoord is bepaald dat gemeenten, provincies en waterschappen zes maanden extra tijd krijgen om Regionale Energie Strategieën (RES'sen) op te stellen. Concreet betekent dit dat de partijen uiterlijk 1 juni 2020 een concept-RES dienen op te leveren en uiterlijk 1 maart 2021 een definitieve versie van de RES. Voor de decentrale overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) is een belangrijk onderdeel van het akkoord het opstellen van Regionale Energie Strategieën.

De RES is een instrument om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. De RES is ook een manier om de samenwerking tussen alle regionale partijen (overheden en maatschappelijke organisaties) te organiseren in voorbereiding op concrete projecten, die voortkomen uit de RES. Tot slot is de RES een product waarin staat beschreven welke strategie de RES-regio hanteert om lokale/regionale energiedoelstellingen in 2030 te bepalen en te behalen. De RES heeft een horizon van 2030 met een doorkijk naar 2050.

Achterhoek Raad

Gelders Energie Akkoord (GEA)

Het GEA kent de ambitie om in 2030 de CO₂-uitstoot met 55% te verminderen t.o.v. 1990. Deze ambitie is door alle overheden en maatschappelijke partners in de regio in het Gelders energieakkoord onderschreven en reikt daarmee verder dan de nationale doelstelling.

RES Achterhoek

In het akkoord van Groenlo 2009/2013 hebben de acht gemeentes van de Regio Achterhoek afgesproken te streven naar een energie-neutrale Achterhoek door inzet op grootschalige energiebesparing en productie van hernieuwbare energie. Deze doelstelling reikt daarmee verder dan het landelijk klimaatakkoord en ook het GEA-akkoord.

De Achterhoekse gemeenten hebben deze doelstelling nader geconcretiseerd in de Regionale Uitvoeringsagenda Duurzame Energie Achterhoek van 23 maart 2016 en deels verwerkt in gemeentelijk beleid. Dit beleid is uitgangspunt bij de uitwerking van de RES Achterhoek (zie onderstaand bijgevoegd).

In de RES zal een optimale balans worden nagestreefd tussen ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke acceptatie. In de RES worden geen ruimtelijke besluiten genomen. De RES geeft aan welke concrete zoekgebieden in de regio geschikt zijn voor de opwek van hernieuwbare energie inclusief potentiële opbrengst in TJ's/kW, hoe de warmtevraag en het warmteaanbod in de regio wordt verdeeld en wat de daarvoor aan opslag en energie-infrastructuur nodig is.

Proces en planning RES Achterhoek

Het opstellen van de RES is een gezamenlijk regionaal proces dat de overheden met elkaar ingaan, samen met maatschappelijke partners en inwoners.

Het voornemen om als regionale partijen gezamenlijk een RES op te stellen, heeft in de Achterhoek min of meer al plaatsgevonden. Recent is in de Visie Achterhoek 2030 en in de Regiodeal Achterhoek de regionale ambitie van het Akkoord van Groenlo energietransitie herbevestigd. Daarom wordt nu afgezien van het opstellen van een startnotitie, en zal aan de individuele gemeenteraden, provinciale staten en algemeen bestuur van het Waterschap een voorgangsnotitie RES Achterhoek worden voorgelegd, die uitmondt in een concept-bod, als bijdrage aan de realisering van de landelijke klimaatdoelstelling.

In de Achterhoek fungeert de Thematafel Circulaire Economie en Energietransitie als stuurgroep RES Achterhoek: in deze thematafel zijn alle decentrale overheden bestuurlijk vertegenwoordigd, alsook bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. De gemeente Montferland en Alliander, netbeheerder, zijn voor het onderdeel RES toegevoegd.

Voor besluitvormende organen, colleges van B&W en gemeenteraden, dagelijks bestuur Waterschap en algemene vergadering Waterschap, Gedeputeerde en Provinciale Staten zijn een tweetal besluitvormingsmomenten voorzien:

- November/december 2019: concept RES Achterhoek ter vaststelling naar de B&W's, GS en DB waterschap
- Februari-maart 2021: vaststelling RES-en 1.0 door gemeenteraden/provinciale staten en AB Waterschap.

*Paul Hofman,
Voorzitter Thematafel Circulaire Economie en Energietransitie*

Achterhoek Raad

RES ACHTERHOEK

Tabel 6: Overzicht gemeentelijke nota's, duurzame energievisies, uitvoeringsagenda's, en beleid t.a.v. duurzame energie in de Regio Achterhoek Gemeente

Gemeentelijke duurzame energievisie en/of uitvoeringsprogramma van college B&W

Aalten	Nota duurzaamheid met Uitvoeringsagenda (2015)
Berkelland	Energie Uitvoeringsprogramma (EUP) 2015-2018 (2015) Beleidsnotitie Ruimtelijke ordening en Duurzame Energieopwekking (feb 2018) Energie Uitvoeringsprogramma (EUP) 2019 t/m 2022 (in ontwikkeling)
Bronckhorst	Startnotitie op weg naar een Energieneutraal Bronckhorst 2030 (sept 2018) Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030! (feb 2019)
Doetinchem	Koersdocument "Doetinchem Natuurlijk Duurzaam" (2016) Aanzet routekaart Energietransitieopgave 2030 (2017) Uitvoeringsagenda 2018-2019 van (dec 2017) Conceptbeleidskader duurzame energieopwekking (dec 2018)
Montferland	Notitie "Montferland op weg naar energieneutraal 2030" Uitvoeringsagenda uit 2018 (2018 – 2022) Traject "Ruimte voor duurzame energie" (in ontwikkeling, verwacht mei 2019)
Oost Gelre	Uitvoeringsagenda Energietransitie Oost Gelre (maart 2018) Uitvoeringsprogramma grootschalige hernieuwbare energie (dec. 2018) Beleid installaties opwekking hernieuwbare energie Oost Gelre (dec. 2018)
Oude IJsselstreek	Beleidskader 'Tijd voor nieuwe energie 2012-2020' (2012) Duurzaamheidsagenda Oude IJsselstreek 2017 Hoofdstuk "Duurzaamheid geeft nieuwe energie" in Programmabegroting 2019-2022 (2018)

Achterhoek Raad

Winterswijk

Beleidsnotitie kleine windturbines in de
gemeente Oude IJsselstreek
Paragraaf duurzame energie in
Bestemmingsplan buitengebied (2017)
Uitnodigingskader lokale duurzame energie
opwek (in ontwikkeling, verwacht zomer
2019)

Duurzaamheidsvisie (2009)
Energievisie Winterswijk (juni 2017)
Rapport Passende energiemix Winterswijk
2030 Overmorgen (2017)
Energienmix Winterswijk (december 2017)
Beleidskader zonneparken en zonnevelden
(dec 2018)
Koersdocument Duurzaamheid (2019)
Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019 –
2022 (2019)